

tekintetes katonai parancsnokságának!
üzemvezetőségének!

Most egy éve — 1917 május 2-án — mi, szervezett munkások, beadványban értesítettük az üzemek t. katonai parancsnokságait és vezetőségeit, hogy a demokratikus választójog érdekében a legmesszebbmenő harcra szántuk el magunkat és hogy szándékunk szilárd-ságát egyórás munkaszünettel fogjuk bizonyítani.

Akkor az volt a helyzet, hogy a király — a világtörténelmi események hatása alatt, az idők szavát megértve — utasította a Tisza-kormányt olyan választójog megalkotására, amely megfelel „a jelen nagy időknek és a nép által hozott áldozatoknak“. De a népgyűlésben megátalkodott kormány és pártja szembehelyezkedett a nép régi jogos követelésével és a király akaratával. Ezért eltökéltük, hogy Tiszát és társait — akár törük, akár szakad — kiszorítjuk a hatalomból.

A demokratikus fejlődés szükségességéről meggyőződött polgári pártok közreműködése és a király megértő magatartása következtében ezt a szándékunkat sikerült nagyobb áldozatok és belső megrázkódtatások nélkül megvalósítani.

A királyi szóval is biztosított demokratikus választójogot azonban mai napig sem kaptuk meg, mert Tisza és reakciós társasága tovább is hatalmon maradt, mint „többségi ellenzék“ és tovább is erkölcsi arcucsapásokkal felelt jogot követelő szavunkra, tovább is utját állotta a királyi ígéret tette váltásának.

És így itt állunk még most is, mint ma egy eszten-deje: jogfosztott páriák, akik nem szólhatnak bele az ország sorsának, a saját sorsuknak intézésébe, nem alapozhatják meg a törvényhozás útján a saját és gyermekeik jobb jövődjét, nem remélhetik, hogy a szintén ünnepélyesen megígért modern, haladó irányu szociálpolitikát és törvényes munkásvédelmet az a parlament megvalósítsa, amelyben a munkásságnak nincs képviselője.

Pedig ha már egy évvel ezelőtt is igaznak és jogosnak ismertetett el követelésünk: mennyivel igazabbá és jogosabbá lett az a lefolyt esztendő alatt! Mennyi újabb vért és verítéket áldoztunk mi és gyermekeink a harcerekken meg a gyárakban, a bányákban, a mezőkön, hogy ellenséges hadseregek le ne tiporhassák ezt az országot! Mennyit nélkülöztünk, mennyi egészséget és épséget veszítettünk, mennyi újabb testi és lelki gyötrelmen mentünk keresztül! „A nép által hozott nagy áldozatok“ már egy évvel ezelőtt arra indították a királyt, hogy a nép régi, forró követelését teljesítse. Vajjon nőtt-e vagy fogyott-e azóta a nép értéke és érdeme?...

És itt állunk mégis, arcunkon a jogtalanság szégyenbélyege, szivünkben a kijátszottság, a megcsalottság tövise.

Mikor azt láttuk, hogy a királyi ígéretnél hatalmasabbnak látszó Tisza-akarat gáncsot vet a demokratikus választójognak: január 18—21-én háromnapos tömegsztrájkban mutattuk meg, hogy megelégtünk a szép szavakat, megelégtünk a valóra válni nem bíró ígéreteket és most már a munkáskarjainkban rejltő

2.

hatalmat vetjük az igazság mérlegébe, hogy ezzel a hatalommal vivjük ki jogunkat. Ekkor tette nekünk a miniszterelnök ezt az ígéretet:

— A kormány változatlanul vallja, hogy az általános választójogról szóló törvényjavaslatot minden más kérdést megelőzően letárgyalni és törvénybe iktatni fogja.

A munkapárt azonban nem engedi megvalósulni a jogkiterjesztés elfogadható minimumát. A nép akarata nulla, a haladásra kész polgári pártok akarata nulla, a király akarat nem bír érvényesülni a korrupcióban fogant munkapárti akarattal szemben.

Igy áll a dolog. A népnek, a polgári pártok jó részének és a királynak egyező akarata tehát csak úgy győzhet, ha a munkapártot sikerül pozdorjává törni, végképen megsemmisíteni. És így kénytelenek visszatérni ahhoz, amit ma egy éve mondtunk:

Bármennyire át vagyunk is hatva kötelességérzet-től, bármennyire óhajtjuk is, hogy ebben a nehéz időben belső megrázkódtatások ne érijék az államot: *meg kell mutatnunk, hogy Tiszát és társaságát könnyebben nélkülözheti a haza, mint a mi karjainkat.*

Azért ezennel megfogadjuk, hogy ha a Wekerle-kormány javaslatában foglalt minimális jogkiterjesztést haladék nélkül meg nem kapjuk, felhasználunk minden alkalmas eszközt jogaink kivívására. Ha olyan kormányt neveznek ki, amely a király hozzájárulásával be-terjesztett választójogi javaslatot haladéktalanul nem valósítja meg, akkor **nem vállalunk semmiféle felelősséget az üzem zavartalan menetéért, még akkor sem, ha nagyon szükséges lesz a munka.**

Ezt megfogadjuk. És mint ma egy éve mondtuk: e fogadalom méltóságának, e figyelmeztetés komolyságának, szivünk elszántságának bizonyoságtételül ennek az iratnak az átnyújtása pillanatában *félőrára megszüntetjük a munkát.* Letesszük a szerszámot, megállítjuk a kerekeket: ünnepélyes csöndben nyújtjuk át ezeket az ünnepélyes sorokat. Azután zakatoljon tovább a munka, mialatt várjuk a választ. És ha a reakció kerekedik felül, ha újból meggyaláznak bennünket: legyen harc a győzelemig!

Mi sokáig biztunk és türtünk. A felelősséget visel-jék azok, akik visszaéltek bizalmunkkal és türelmünkkel.

.....1918 április 18-án.

Az üzem összes munkásai.